

LEKCE 7

CÍRKEV DÁLE ROSTE

V 6. lekci jsme studovali „listy z cest“ - listy, které Pavel napsal během svých misijních cest. Z těchto dopisů jsme se dověděli o určitých obtížích, se kterými se setkávali nově obrácení věřící v oblastech, kde bylo krátce předtím poprvé zvěstováno evangelium. Tyto listy rovněž zachycují Pavlovy osobní boje, kdy musel obhajovat svou autoritu tváří v tvář silné opozici ze strany falešných bratří.

V této lekci se budeme zabývat „listy z vězení“ - Filemonovi, Efezským, Koloským a Filipským. Tyto dopisy Pavel napsal během doby, kdy byl vězněn v Římě (Sk 28,17-31). Uvedené listy nám pomohou uvidět, jaká byla církev ve zmíněném dějinném údobí, a rovněž nám dále poodhalí Pavlův charakter.

Efezským a Koloským byly například určeny věřícím, kteří byli připraveni přijmout rozvedenější učení o osobě Ježíše Krista a charakteru církve. Ve Filemonovi a Filipským zcela převažuje osobní hledisko: List Filemonovi je vyjádřením Pavlova chápání křesťanského bratrství a odpuštění, List Filipským představuje Pavlův duchovní autportrét. Při studiu těchto listů budeme svědky, jak církev pokračovala ve svém růstu, a dozvíme se mnohé další o Pavlovi a jeho úplném vydání Ježíši Kristu.

osnova lekce

Pavlovo uvěznění

Filemonovi: Křesťanské odpuštění v praxi

Efezským: Slavná církev

Koloským: Svrchovanost Ježíše Krista

Filipským: Pavlovo svědectví

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- vylíčit Pavlovo zatčení a uvěznění.
- vysvětlit vztah mezi „listy z vězení“, Skutky apoštolů a Pavlovým životem
- rozpoznat popis obsahu a učení jednotlivých „listů z vězení“.
- lépe porozumět charakteru církve a vládě Ježíše Krista a ve svém vlastním životě být nově podnícen k chození v Duchu.

studijní činnost

1. Prostuduj si rozvinutí lekce a obvyklým způsobem zodpověz všechny studijní otázky.
2. Podle pokynů uvedených v lekci si přečti List Filemonovi, Efezským, Koloským a Filipským. Na mapě Misijní cesty apoštola Pavla (byla uvedena v 5. lekci) vyhledej města Efez, Kolosy a Filipy (viz Pavlova třetí misijní cesta).
3. Po prostudování lekce si ji znovu celou projdi a pak vypracuj osobní test. Nyní si zopakuj lekce 5, 6 a 7 (Část 2) a pak zodpověz otázky ze Studentovy zprávy za druhou část.

rozvinutí lekce

Ve všech svých „listech z vězení“ se Pavel zmiňuje o svém uvěznění či okovech (Fm 1; Ef 3,1; 4,1; Ko 1,24; 4,10; Fp 1,12-13). Tyto listy byly pokračováním Pavlovy služby církvím, které on sám založil v Kolozech, Filipech a oblasti Efezu, v situaci, kdy nebylo možné, aby je navštívil osobně.

PAVLOVO UVĚZNĚNÍ

Úkol 1. *Uved' fakta o Pavlově zatčení a uvěznění.*

Ke konci své třetí misijní cesty přišel Pavel do Jeruzaléma. Zde se setkal se staršími jeruzalémské církve (Sk 21,17-19). Souhlasil s návrhem, že zaplatí čtyři muže, kteří na sebe vzali slib, co je předepsáno; sám se rovněž s nimi podrobí očistnému obřadu. Měl tak dát najevo, že neučí Židy - jak se o něm říkalo -, aby se už neohlíželi na zákon Mojžíšův. Pár dnů nato, když se doba Pavlova očišťování chýlila ke konci, pobouřený dav na něj v chrámu zaútočil. Židé z provincie Asie začali křičet, že Pavel přivedl do chrámu pohany, a tak jej znesvětil. Tím vyvolali veliký rozruch (Sk 21,27-29).

Rozruch, který pak nastal, byl tak veliký, že římský velitel praporu musel urychleně poslat své vojáky, aby vzali Pavla pod svou ochranu. Chtěl se totiž dovědět, čeho se vlastně Pavel dopustil, že to tak pobouřilo dav. Ve snaze zjistit, k čemu došlo, dovolil tedy velitel

CÍRKEV DÁLE ROSTE

Pavlovi, aby přednesl svou obhajobu. Avšak Pavlova řeč před lidem a veleradou je pouze ještě víc rozzuřila. Když velitel pokračoval s výsledkem a rozkázal vojákům, aby při něm použili bičování, odvolal se Pavel na svá práva římského občana. Nato jej velitel odeslal do Cesareje, aby se zodpovídal před místodržitelem Félixem. Félix Pavlův případ vyslechl, avšak oddaloval konečné rozhodnutí. A tak byl Pavel vězněn v Cesareji celé dva roky. Pak se Félixovým nástupcem a novým místodržitelem stal Porcius Festus. Ten si nechal Pavlovu záležitost znovu přednést. Tentokrát se však Pavel odvolal k císaři, a tak byl poslán do Říma.

1. Projdi si znovu Sk 21 - 26 a pak zodpověz uvedené otázky.
 - a Kolikrát se v těchto kapitolách setkáváme s Pavlovou obhajobou? U každého případu uveď, před kým se Pavel hájil, a biblický odkaz na dotyčné místo.
 - b Když byl Pavel předveden před veleradu, prohlásil, že je souzen pro jistou naději. O jakou naději šlo? (Viz 23,1-10.)
 - c V lekci 5 jsme konstatovali, že jedním ze záměrů, které Lukáše vedly při sepisování Skutků, bylo ukázat, že křesťanství není protiřímským politickým hnutím. Z toho je také zřejmé, proč se Skutky zmiňují o několika případech, kdy Pavel stál před veřejnou mocí různého druhu, která po prošetření nakonec vždy prohlásila, že se Pavel nedopustil ničeho, co by bylo v rozporu s římským právem. Ve svém poznámkové sešitě stručně uveď názor, jaký o Pavlovi zastávali: 1) Klaudios Lysias - 23,28-29, 2) Festus - 25,19, 3) Agrippa a Festus - 26,30-32.
 - d Všimni si, že Bůh už dříve Pavlovi zjevil, že bude o něm svědčit v Římě (Sk 23,11). Za jak dlouho po uvedeném zjevení Pavel do Říma opravdu dorazil?

Lukáš připojuje úplné vylíčení Pavlovy cesty do Říma. Během ní došlo k několika významným událostem, mimo jiné k bouři a ztroskotání, k Pavlovu zázračnému vysvobození od následků uštknutí jedovatým hadem na ostrově Malta a k uzdravení mnoha domorodců (Sk 27,13 - 28,10). Tyto události nám dále poodhalují Pavlův charakter a ukazují na Pavlovu chladnokrevnou rozhodnost a důvěru v Boha uprostřed mnoha nebezpečí a v životě nebezpečných situacích.

KRÁLOVSTVÍ, MOC A SLÁVA

Když Pavel přišel do Říma, bylo mu dovoleno, aby bydlel v soukromém bytě s vojákem, který ho měl hlídat (Sk 28,16). Ačkoli tedy nemohl cestovat, měl úplnou svobodu učit a kázat o Kristu (28,30-31). Skutky nás pak již neinformují, jak dopadl Pavlův soud před císařem. Je dost možné, že v době, kdy Lukáš psal svoji zprávu, neměl ještě tyto informace k dispozici. Nicméně se však na základě různých dokladů můžeme domnívat, že čtyři „listy z vězení“ byly napsány právě během tohoto Pavlova věznění. Ve zbývajících částech lekce se budeme zabývat dějinným pozadím a obsahem každého z uvedených listů.

2. Z vyličení Pavlova uvěznění a jeho cesty do Říma ve Sk 21-26 se dovídáme, že Pavel

- a) byl odeslán do Říma několik dnů poté, co se Félix seznámil s jeho případem.
- b) během svého věznění nemohl nikterak učit.
- c) využíval výhody, které mu poskytovalo římské občanství, pokud to sloužilo k uskutečňování jeho záměrů.
- d) se nedopustil ničeho, co by v očích římských vládních úředníků zasluhovalo smrt.
- e) oznámil mužům na lodi, že nikdo z nich ani on sám nepřijde o život.

FILEMONOVI: KŘESŤANSKÉ ODPUŠTĚNÍ V PRAXI

Úkol 2. *Zodpověz otázky týkající se dějinného pozadí, obsahu a významu Listu Filemonovi.*

Zatím co byl Pavel vězněn, seznámil se s jistým Onezimem a přivedl jej k Pánu (Fm 10). Onezimos byl uprchlým otrokem svého pána Filemona. Pavel Filemona znal. Možná že se Filemon stal křesťanem, když Pavel prodléval v Efezu. Jeho dům se zřejmě nacházel v Kolosech (nebo v nedaleké Laodikeji) a sám Filemon byl s největší pravděpodobností členem místní církve (Fm 1-2; Ko 4,17). Pavel posílá Onezima s přímluvným listem - dnes novozákonní knihou - zpět. Vybízí v něm Filemona, aby Onezimovi odpustil.

List Filemonovi nám umožňuje nahlédnout do společnosti, v níž žilo mnoho prvních křesťanů. Otroctví bylo tehdy běžným jevem. Podle odhadu některých odborníků z oblasti historie žilo v římském impériu v době novozákonní až šest milionů otroků. Podle římského práva mohl pán jednat se svým otrokem zcela podle vlastní vůle.

CÍRKEV DÁLE ROSTE

Pokud se otrok něčím provinil, jeho pán jej mohl potrestat jakýmkoli způsobem, byť i velice krutým, nebo jej i usmrtit.

Pavel v některých svých dopisech připojuje i pokyny, které mají za cíl správné vztahy mezi otroky a jejich pány (viz Ef 6,5-9). Ve skutečnosti však evangelium přineslo proměňující principy lásky a bratrství, které nakonec vedly k tomu, že křesťané úplně zanechali otroctví. Pavel si toho byl nepochybně vědom. 1K 7,21-23 nás přesvědčuje o tom, že Pavel si vysoce cenil svobody a jiné povzbuzoval, aby si ji – pokud to jen bylo trochu možné - snažili získat. Z dopisu lze vyčíst Pavlovo očekávání, že Filemon udělí Onezimovi svobodu (viz v. 14 a 21). Nicméně však Pavlovým bezprostředním cílem ve všech jeho dopisech, včetně Listu Filemonovi, nebylo vyvolat vnější změny v sociálním uspořádání. Jeho záměrem bylo poučit věřící, jak mají žít evangelium v jejich stávající situaci, ať už byla jakákoliv.

List Filemonovi nám poskytuje nádherný praktický příklad křesťanského odpuštění v reálné situaci, kdy došlo k vážnému přestupku. Zároveň se zde můžeme blíže seznámit s charakterem onoho velkého apoštola pohanů. Puzen Kristovou láskou, věnuje se uprchlému otroku, člověku, jímž by většina tehdejší společnosti opovrhla jako něčím, co nemá vůbec žádnou hodnotu. Pavel jej však přivádí k Pánu a s taktem a výřečností jemu vlastní se pak za něj přimlouvá, a dokonce je ochoten nahradit způsobenou škodu. Přečti si tento list a pak zodpověz v dalším uvedené otázky.

FILEMONOVI: KŘESŤANSKÉ ODPUŠTĚNÍ V PRAXI

I. Pavlův pozdrav. Čti v. 1-3.

II. Pavlovo díkůvzdání za Filemona. Čti v. 4-7.

III. Pavlova přímluva za Onezima. Čti v. 8-21.

IV. Pavlův požadavek a závěr listu. Čti v. 22-25.

3. Ve svém sešitě stručně zodpověz následující otázky:

a Jakým způsobem se Onezimos vůči Filemonovi provinil?

b Jak měl podle Pavlova požadavku Filemon s Onezimem jednat?

c Co Pavla přimělo k této naléhavé prosbě?

d Jakým způsobem byl Pavel připraven nahradit škodu, pokud taková vznikla?

KRÁLOVSTVÍ, MOC A SLÁVA

Pavel svou osobní žádost Filemonovi, list církvi v Kolosech a list církvím v Efezu a okolí poslal po věřícím muži, který se jmenoval Tychikus. Onezimos mu dělal společníka po celou cestu až k domu svého pána Filemona (Ko 4,7-9; Ef 6,21-22).

EFEZSKÝM: SLAVNÁ CÍRKEV

Úkol 3. *Rozpoznej příznačnou formu a uveď hlavní doktríny Listu Efezským.*

Jak jsme již řekli, Tychikus, když se společně s Onezimem vydal do Asie, vzal s sebou mj. i List Efezským. Tento dopis obsahuje učení, jež Pavel určil věřícím, kteří už měli za sebou počáteční etapy křesťanského života a nyní špli k větší zralosti ve svém duchovním životě.

Příznačná forma

Hned několik skutečností naznačuje, že tento list byl původně Pavlem určen k tomu, aby byl dán do oběhu mezi církvemi v efezské oblasti. Taková praxe nebyla v tehdejší době něčím neobvyklým. Svůj dřívější 2. list Korintským Pavel adresuje nejen jim, nýbrž i „všem svatým v celé Achaji“ (2K 1,1). Očekává tedy, že i ostatní církve ležící poblíž Korintu budou číst jeho dopis.

Pavel strávil v Efezu, v tomto význačném obchodním centru a místě proslaveném Artemidiným chrámem, celé tři roky (Sk 19,8-10.35; 20,31). Výsledkem jeho působení byl vznik mnoha církví v okolních městech. Během doby, kdy byl uvězněn, reagoval Pavel na potřeby těchto církví tak, že napsal dopis, který byl svým obsahem vhodný jak pro každou z nich, tak i pro samou efezskou církev. Pavlův dopis zmíněné církve posílil v přesvědčení, že nejsou odloučenými, individuálními skupinami, nýbrž částmi živého organismu - univerzálního těla Kristova, jehož existenci Bůh naplánoval ještě před stvořením světa. Některé starší opisy Listu Efezským neobsahují v úvodu slova „kteří jsou v Efezu“. Dopis, který dnes máme k dispozici, bude tedy nejspíš opisem, jež si pořídila obec věřících v Efezu. Takto je možné i vysvětlit, proč list uvádí město Efez, avšak neobsahuje žádné osobní pozdravy tamějším věřícím, jak to bylo u Pavla zvykem. Možná že Pavel mínil právě List Efezským, když psal koloským věřícím, aby si přečetli list z Laodikeje (Ko 4,16 - viz NPB, pozn. pod čarou). V tako-

CÍRKEV DÁLE ROSTE

vém případě by to znamenalo, že obíhající List Efezským byl právě na své cestě z Laodikeje do Kolos.

Obsah a osnova

Efezským se podobá Římanům v tom, že není reakcí na nějaké konkrétní problémy v církvi, nýbrž prezentací určitých doktrín. Avšak zatímco hlavním tématem Římanů je Boží spravedlnost (popř. spase-ní), v Efezským je to univerzální církev. Uvedená skutečnost činí z Listu Římanům vhodnou četbu pro nově obrácené křesťany, kdežto Efezským je určen těm, kdo jsou již více zralí ve své víře.

V Listu Efezským Pavel vysvětluje původ církve, její konečný úděl, popisuje správné jednání členů církve a krátce načrtává i charakter duchovního boje, který církev vede. Vyjádřené pravdy o církvi jsou hluboké a dalekosáhlé. Jednotlivé údy církve byly vyvoleny „již před stvořením světa“ (Ef 1,4). „V Kristu Ježíši“ byli tito věřící „posazeni na nebeských místech“ (Ef 2,6 NPB). Jejich snahou je, aby „rostli všemi způsoby v toho, který je hlavou, v Krista“ (4,15 NPB). Bůh tak chtěl ukázat nesmírné bohatství své milosti a jeho záměrem rovněž bylo, aby to vše přispělo k rozšíření chvály jeho slávy (1,6.12.14; 2,7).

Poté co Pavel vyjádřil uvedené pravdy, pokračuje vylíčením toho, jak by měl v důsledku svého postavení v Kristu křesťan žít. Pavlův popis je konkrétní, praktický a všeobsažný. Oslovuje jednotlivce (Ef 4,1-5,21), ženy i jejich muže (5,22-23), děti i rodiče (6,1-4), otroky i jejich pány (6,5-9). V závěru nám pak odhaluje pravou podstatu duchovního konfliktu, v němž se církev nachází, i tajemství jejího vítězství (6,10-18).

4. List Efezským

- a) byl pravděpodobně napsán s úmyslem, aby se dostal do oběhu mezi několika církvemi.
- b) se zabývá především konkrétními problémy efezské církve.
- c) líčí Boží věčný záměr s církvi.
- d) byl napsán během doby, kdy Pavel konal svou službu v Efezu.

Podle uvedené osnovy si přečti celý List Efezským.

KRÁLOVSTVÍ, MOC A SLÁVA

EFEZSKÝM: SLAVNÁ CÍRKEV

- I. Církev v Božím plánu.** Čti 1,1-14.
- II. Církev a Boží moc.** Čti 1,15 - 2,10.
- III. Církev jako místo Božího přebývání.** Čti 2,11-22.
- IV. Církev jako Boží zjevení.** Čti 3,1-21.
- V. Dary církvi.** Čti 4,1-16.
- VI. Standard pro církev.** Čti 4,17 - 5,21.
- VII. Jednání církve.** Čti 5,22 - 6,9.
- VIII. Duchovní boj církve.** Čti 6,10-24.

5. Ve své sešitě si vyhotov stejnou tabulku, jako je ta následující. Přečti si všechna uvedená místa a pak vedle jednotlivých aspektů církve stručně vyjádři, co o nich vypovídá dotyčné místo. První řádek ti poslouží jako příklad.

SLAVNÁ CÍRKEV

Efezským	Aspekt	Stručná charakteristika
1,4	Původ církve	Boží vyvolení již před stvořením světa.
1,19-20	Moc církve	
1,14; 4,30	Pečeť církve	
1,22	Hlava církve	
2,20	Základ církve	
2,10; 5,2.8.15	Život církve	
6,12	Nepřítel církve	
6,13-18	Výzbroj církve	

Učení obsažené v listu Efezským pomáhá věřícím pochopit jejich místo v Božím věčném plánu. Tím plánem je přivést všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu (Ef 1,10). Jak velká výsada - být zahrnut do Božího plánu jako součást církve, těla Kristova! Pavel své čtenáře vyzýval, aby „žili způsobem hodným toho povolání, které obdrželi“ (4,1 NPB). Kéž i my přijmeme tuto výzvu a vedeme život, který přinese Bohu slávu.

KOLOSKÝM: SVRCHOVANOST JEŽÍŠE KRISTA

Úkol 4. *Vyber tvrzení, která popisují dějinné pozadí a specifické důrazy v učení Listu Koloským.*

List Koloským byl napsán spolu s Efezským. Je podobného obsahu, jeho důraz je však odlišný. Příčina byla v tom, že tentokrát Pavel reagoval na určité pochybné nauky, které si razily cestu do koloské církve. Tychikus vzal s sebou tento dopis spolu s listy Filemonovi a Efezským.

Dějinné pozadí

Kolosy bylo město v Malé Asii, ležící východně od Efezu. Pavel uslyšel zprávy o koloské církvi od svého žáka Epafra, který v tomto městě - a rovněž v Hierapoli a Laodikeji - hlásal evangelium (Ko 1,7-8; 4,12-13). Ačkoli Pavel koloské věřící nikdy nenavštívil, bral na sebe zodpovědnost za jejich duchovní prospívání - jednalo se totiž o stejnou oblast, kde Pavel zvěštoval, když pobýval v Efezu (Sk 19,10).

Zdá se, že Epafras uvědomil Pavla o jistých pochybných naukách, které začínaly mít vliv na Koloské. Konkrétně se jednalo hlavně o učení, které jim mělo umožnit získat zvláštní, mystické poznání Boha. K získání uvedeného poznání bylo nutno dodržovat určité rituální obřady (Ko 2,11-16), přijmout za svou filozofii, která hlásala falešnou pokoru a uctívání andělů (2,8.18-19), a dodržovat určitá asketická pravidla (2,20-23). Není pochyb, že ti, kdo hlásali tyto bludné nauky, se postarali i o to, aby to všechno znělo velmi křesťanky.

Obřadnická stránka zmíněného učení pocházela z židovských zdrojů, podobných, jako byly ty, kterým se Pavel již dříve postavil v Listu Galatským. Ostatní stránky pak měly svůj původ v tehdejších pohanských náboženstvích. Ve skutečnosti celé učení upíralo Kristu jeho právoplatné místo absolutně svrchovaného vládce vesmíru a hlavy církve. Namísto pravé duchovnosti, která je v Kristu, nabízelo toto učení člověkem vytvořený systém lidských nařízení a falešné poníženosti.

KRÁLOVSTVÍ, MOC A SLÁVA

6. List Koloským

- a) doručil koloské církvi Epafras.
- b) byl Pavlovou reakcí na zprávy o koloské církvi.
- c) byl napsán věřícím, kteří začali zastávat bludné učení.
- d) byl napsán ve stejné době jako Římanům.

Obsah a osnova

Pavel zareagoval na situaci, jaká vznikla v Kolosech. Svůj list začíná připomenutím Koloským, že uslyšeli pravé evangelium - od Epafra (Ko 1,7). Pokračuje postulováním plného božství Ježíše Krista a jeho naprosté dostatečnosti jako plného zjevení Boha (1,15-20; 2,2-10). Pak Pavel odhaluje bludařský charakter učení, které přijali (2,16-19), a vysvětluje, jak správný vztah ke Kristu je zároveň i klíčem k zbožnému životu (2,20 - 4,6).

Ve všem, co Pavel Koloským píše, se snaží ukázat svrchovanost Ježíše Krista, stvořitele všeho na nebi i na zemi (1,16.18). Podařilo se mu ukázat zjevný kontrast mezi prázdnotou filozofií, kterou tamější věřící zastávali, a plností, která je v Kristu, v němž jsou i skryty všechny poklady moudrosti a poznání (2,3). Pavel si přál, aby byl jeho dopis čten i v nedaleké laodikejské církvi. Laodikejští tak budou spíš uchráněni toho, aby upadli do stejných bludů.

Podle uvedené osnovy si přečti celý List Koloským.

KOLOSKÝM: SVRCHOVANOST JEŽÍŠE KRISTA

I. Vstupní pozdrav. Čti 1,1-2.

II. Kristus - svrchovaný vládce vesmíru. Čti 1,3 - 2,3.

III. Nadřazenost Krista nad lidským náboženstvím. Čti 2,4-23.

IV. Kristova svrchovanost v křesťanském životě. Čti 3,1 až 4,6.

V. Závěrečné pokyny a vzkazy. Čti 4,7-18.

CÍRKEV DÁLE ROSTE

7. Zakroužkuj písmeno před tvrzením, které je *nejúplnějším* popisem bludného, učení zastávaného Koloským.

- Jednalo se o filozofii, která zahrnovala nařízení o jídle a pití a zachovávání určitých dnů.
- Šlo o lidské náboženství vytvořené z vnějších obřadů, asketických rituálů a uctívání andělů.
- Byl to člověkem vytvořený systém zvláštních nařízení, skrze něž se mělo dosáhnout vyšší duchovnosti.

8. Ve svém poznámkovém sešitě si vyhotov stejnou tabulku, jako je ta následující. Přečti si uvedené verše. V prostředním sloupci stručně popiš Kristův vztah k předmětu uváděnému v pravém sloupci. První řádek ti poslouží jako příklad.

KRISTUS - SVRCHOVANÝ VLÁDCE

Koloským	Kristův vztah	Předmět
1,15	Kristus je jeho obrazem	neviditelný Bůh
1,15		stvoření
1,16		všechno na nebi i na zemi
1,18		církev
2,15		mocnosti a síly

Pavlovou strategií, jak pomoci Koloským, aby uviděli svůj omyl, bylo ukázat Kristovu slávu, dosvědčit jeho božství a svrchovanost. Již toto samo poukazovalo na ubohost a nepravdivost učení, které zastávali. Pavel jim připomíná, že v Kristu dosáhli plnosti (2,10). Pro ty, kdo četli a přijali poselství Pavlova listu, bylo nemožné, aby dále setrvali ve svém omylu. Poselství listu je však neméně důležité i dnes pro nás. Stejně jako oni, i my musíme pečlivě dbát na to, aby se náš duchovní život soustřeďoval na Krista. I my jej máme uctívat a oslavovat jak toho, který jediný má svrchovanou moc nad vesmírem a je nejvyšší hlavou církve.

FILIPSKÝM: PAVLOVO SVĚDECTVÍ

Úkol 5. *Rozpoznej tvrzení, která popisují dějinné pozadí, obsah a učení Listu Filipským.*

Filipským je inspirujícím vyjádřením Pavlova osobního citění a usilování. Ukazuje nám hodnoty a ideály, které tvořily základ jeho služby. Z listu je zřejmé, že mezi Pavlem a filipskými věřícími existoval velice úzký vztah. Byli mu věrni od samého začátku.

Dějinné pozadí

Zdá se, že List Filipským byl napsán o něco později než Filemonovi, Efezským a Koloským - nejspíše ke konci oněch dvou let, kdy byl Pavel vězněn - způsobem, o němž se již zmínili - v Římě (Sk 28,30 až 31). Ve svém listu vyjadřuje naději, že Filipské křesťany v brzké době navštíví. Pavel tedy zřejmě očekával, že po soudním projednání jeho případu bude propuštěn (Fp 1,23-26), a zrovna tak asi očekával, že k tomuto přelíčení již brzy dojde.

Filipy byly prvním městem, které Pavel navštívil, když se vůbec poprvé vypravil do Evropy - bylo to během jeho druhé misijní cesty (Sk 16,6-40). V té době bylo toto město římskou vojenskou kolonií a zároveň hlavním městem celé oblasti. Pavel zde přivedl k Pánu několik osob, mimo jiné Lydii a filipského žalávníka spolu s celou jeho rodinou (Sk 16,14-15.31-34). Ve městě žilo zřejmě velice málo Židů: Lukáš se totiž nezmiňuje o synagóze; neuvádí ani, že by se tam Pavel setkal s židovskou opozicí, jak tomu obvykle bývalo ve městech, kde kázal. Když Pavel z Filip odešel, Lukáš tam zůstal - nejspíše aby dohlížel na nově vzniklou skupinu věřících. K Pavlovi se opět připojil teprve později. (Všimni si, že ve Sk 16,11-12 používá Lukáš 1. os. mn. č., zatím co ve verši 40 téže kapitoly je již užito 3. os. mn. č. První os. mn. č. se pak objevuje až ve Sk 20,5-6.)

9. Přečti si Fp 4,10-18. Ve svém sešitě zodpověz následující otázku: Co filipští křesťané pro Pavla učinili jako projev své lásky a péče?

CÍRKEV DÁLE ROSTE

Obsah a osnova

List Filipským nám dovoluje zcela zvláštní způsobem nahlédnout do mysli a srdce apoštola Pavla. Je zde ukázán postoj, který měl vůči situaci, v níž se nacházel (Fp 1,12-18), příklad, který následoval (2,11 až 12), cíl, jehož se snažil dosáhnout (3,7-14) a důvěra, kterou si uchovával (4,12-13.19).

Vedle těchto osobních stránek se v celém listu objevují dvě další témata - evangelium a otázka neustálé radosti. Ačkoli se Pavel nalézal ve velmi těžké a depresivní situaci, jeho srdce oplývalo radostí (Fp 2,17; 4,10). I Filipské několikrát vybízí, aby se vždy radovali (2,18; 3,1; 4,4). Pavlovo myšlení se nesoustřeďovalo na skutečnost, že je uvězněn, nýbrž na postup evangelia (1,12-18). Svě čtenáře napomíná, aby vedli život hodný Kristova evangelia (Fp 1,27), a uvádí i jména některých spolupracovníků, kteří vedli zápas za evangelium spolu s ním (4,3).

Dalším důležitým oddílem listu je Fp 2,5-11. Společně s J 1; Žd 1 až 2 a Ko 1 je jednoznačným vyhlášením Kristova božství a zároveň nám pomáhá pochopit, k čemu došlo, když se Ježíš stal člověkem. Když si přečteme verše, které bezprostředně předcházejí zmíněnému oddílu, zjistíme, že Pavel napsal tento oddíl s určitým konkrétním záměrem.

10. Přečti si Fp 2,1-11. Ve svém sešitě zodpověz následující otázku: Proč Pavel ve svém listu uvádí toto vylíčení osoby Ježíše Krista?

Podle uvedené osnovy si přečti celý List Filipským.

FILIPSKÝM: PAVLOVO SVĚDECTVÍ

- I. Pavlova modlitba. Čti 1,1-11.**
- II. Pavlova osobní situace. Čti 1,12-26.**
- III. Pavlovo napomenutí. Čti 1,27 - 2,18.**
- IV. Pavlovy plány. Čti 2,19-30.**
- V. Pavlovo varování. Čti 3,1 - 4,1.**
- VI. Pavlova naléhavá prosba. Čti 4,2-3.**
- VII. Pavlův příklad. Čti 4,4-9.**
- VIII. Pavlovo poděkování. Čti 4,10-23.**

KRÁLOVSTVÍ, MOC A SLÁVA

11. List Filipským

- a) vyjadřuje Pavlovo poděkování za dar, který mu Filipští poslali jako pomoc v jeho těžkostech.
- b) z velké části odhaluje Pavlovy pocity, hodnoty a usilování.
- c) byl pravděpodobně napsán ze začátku Pavlova dvouletého věznění v Římě.
- d) byl poslán věřícím, kteří Pavla osobně znali a milovali.
- e) obsahuje podrobné vysvětlení celého učení o církvi.

V Pavlově případě byly život a učení v naprostém souladu. Bez jakékoli výhrady mohl Filipské vybízet k tomu, aby následovali jeho příkladu a uvedli do praxe všechno, co se od něj naučili nebo u něj viděli (Fp 3,17; 4,9). Můžeme i my udělat totéž?

Pro Pavla život, to byl doopravdy Kristus (Fp 1,21). Pavlovo svědectví je i pro nás důkazem, co všechno dokáže Boží milost v životě, který mu plně náleží.

osobní test

1. PŘÍŘAZOVÁNÍ. Přiřaď jednotlivé listy (pravý sloupec) k názvům jejich obsahu (názvy jsou totožné s těmi, které byly uvedeny v rozvinutí lekce) nebo popisům dějinného pozadí a obsahu (levý sloupec)

a	Původně určen k tomu, aby obešel všechny církve v provincii Asii.	jako o konkrétním příkladu pokory.
b	Název: <i>Svrchovanost Ježíše Krista.</i>	1) Filemonovi
2) Efezským
3) Koloským
4) Filipským
c	Napsán jako osobní naléhavá prosba konkrétní osobě, aby odpustil svému otroku, který se proti němu provinil	
d	Název: <i>Slavná církev.</i>	
e	Napsán věřícím ve městě, které Pavel navštívil jako první na své misijní cestě do Evropy	
f	Popisuje duchovní výzbroj církve i její duchovní boj.	
g	Název: <i>Pavlovo svědectví.</i>	
h	Obsahem podobný Listu Efezským, avšak napsán k odstranění jistých mylných názorů a učení.	
i	Obsahuje Pavlovo ujištění, že je ochoten zaplatit dluhy, způsobené Onezimem.	
j	Napsán, aby čelil bludnému učení, k němuž patřilo i uctívání andělů.	
k	Název: <i>Křesťanské odpuštění v praxi.</i>	
l	Je v něm důležitý oddíl, který obsahuje nauku o Kristu	

KRÁLOVSTVÍ, MOC A SLÁVA

PRAVDIVÉ - NEPRAVDIVÉ. Pokud je uvedené tvrzení PRAVDIVÉ, vepiš do vyhrazeného prostoru P. Pokud se jedná o tvrzení NE-PRAVDIVÉ, vepiš tam N. Všechna nepravdivá tvrzení změň na pravdivá.

.... 2 Lukášovo vyličení Pavlových zatčení a soudních přelíčení dokazuje, že křesťanství znamenalo výslovnou politickou hrozbu pro římskou vládu.

Lukášovo vyličení Pavlových zatčení a soudních přelíčení dokazuje, že křesťanství

.....
.... 3 Listy Filemonovi, Efezským, Koloským a Filipským někdy označujeme jako „listy z vězení“, poněvadž byly napsány věřícím, kteří trpěli pronásledování.

Listy Filemonovi, Efezským, Koloským a Filipským někdy označujeme jako „listy z vězení“, poněvadž

.....
.... 4 „Listy z vězení“ byly napsány poté, co Pavel ukončil svou třetí misijní cestu a čekal v Římě na soudní přelíčení.

„Listy z vězení“ byly napsány poté, co Pavel

.....
.... 5 List Filemonovi odhaluje Pavlovu starost o církev, která byla ovlivněna bludným učením

List Filemonovi odhaluje Pavlovu starost

o
.... 6 Fp 2,5-11 je, spolu s J 1, Žd 1 - 2 a Ko 1, velice důležitým oddílem, protože jednoznačně dosvědčuje Kristovo božství a popisuje, co se bude dít těsně před jeho návratem.

Fp 2,5-11 je, spolu s J 1, Žd 1 - 2 a Ko 1, velice důležitým oddílem, protože jednoznačně dosvědčuje Kristovo božství a

CÍRKEV DÁLE ROSTE

.... 7 Efezským se podobá Listu Římanům, protože i v jeho případě důvodem sepsání bylo uvést určité doktríny, a ne pomoci vyřešit konkrétní problémy v církvi. Efezským se podobá Listu Římanům, protože i v jeho případě důvodem sepsání bylo uvést určité

.....
.... 8 Když chtěl Pavel Koloským ukázat, že zastávají falešné učení, použil následujícího postupu: jmenovitě uvedl všechny, kdo toto učení hlásali, a Koloským přikázal, aby se těmto lidem vyhýbali.
Když chtěl Pavel Koloským ukázat, že zastávají falešné učení, použil následujícího postupu:

Než začneš se studiem 8. lekce, nezapomeň si vypracovat Studijní zprávu za 2. část. Otázkový list pak odešli svému instruktorovi ICI.

odpovědi na studijní otázky

6. b) byl Pavlovou reakcí na zprávy o koloské církvi.
c) byl napsán věřícím, kteří začali zastávat bludné učení.
1. a Pětkrát: 1) před davem, který se zmocnil Pavla v chrámu (21,37 - 22,22), 2) před veleradou (23,1-10), 3) před Félixem (24,1-23), 4) před Festem (25,1-12), 5) před králem Agrippou (26,1-32).
b Bylo to pro naději ve zmrtvýchvstání.
c 1) Klaudios Lysias shledal, že se žaloba týká sporných otázek židovského zákona.
2) Festus vysvětlil králi, že žalobci měli s Pavlem jen nějaké spory o své náboženství a o nějakého zemřelého Ježíše, o němž Pavel tvrdil, že je živ.
3) Agrippa a Festus prohlásili, že Pavel nedělá nic, za co by zasluhoval smrt nebo vězení.
d Asi za dva roky.
7. b) Šlo o lidské náboženství vytvořené z vnějších obřadů, asketických rituálů a uctívání andělů.
2. c) využíval výhody, které mu poskytovalo římské občanství, pokud to sloužilo k uskutečňování jeho záměrů.
d) se nedopustil ničeho, co by v očích římských vládních úředníků zasluhovalo smrt.
e) oznámil mužům na lodi, že nikdo z nich ani on sám nepříjde o život.
8. (Tvoje odpovědi by se měly podobat níže uvedeným.)
1,15 Kristus je obrazem neviditelného Boha.
1,15 Kristus je prvorozeným všeho stvoření.
1,16 Kristus je stvořitelem všeho na nebi i na zemi.
1,18 Kristus je hlavou církve.
2,15 Kristus zvítězil na každou mocností a silou.

CÍRKEV DÁLE ROSTE

3. (Tvoje odpovědi by se měly podobat níže uvedeným.)
- a Onezimos Filemonovi uprchl a dost možná mu i ukradl část majetku (v. 15 a 18).
 - b Pavel jej naléhavě prosil, aby Onezima přijal stejně, jak by přijal Pavla, a jednal s ním jako s milovaným bratrem (v. 16-17).
 - c Pavla k ní přiměla láska (v. 9).
 - d Pavel řekl Filemonovi, aby veškerou škodu či dluhy připsal na jeho účet. (V Pavlově ochotě zaplatit cizí dluhy se projevil opravdový křesťanský charakter, nemyslíš?)
9. (Tvoje odpověď by se měla podobat níže uvedenému.)
Filipští mu pomohli v jeho těžkostech (v. 14), poslali mu - víc než jednou - hmotnou pomoc do Tesaloniky (v. 16) a pak mu poslali dary i do vězení (v. 18).
4. a) byl pravděpodobně napsán s úmyslem, aby se dostal do oběhu mezi několika církvemi.
c) líčí Boží věčný záměr s církví.
10. (Tvoje odpověď by se měla podobat níže uvedenému.)
Chtěl takto Filipským uvést příklad pokory. To byl ten nejživější a nejpřesvědčivější příklad, jaký si jen lze představit.
5. (Tvoje odpovědi by se měly podobat níže uvedeným.)
Původ církve: Boží vyvolení již před stvořením světa
Moc církve: tatáž, kterou Bůh prokázal, když vzkřísil Krista.
Pečeť církve: Duch svatý.
Hlava církve: Kristus.
Základ církve: apoštolové a proroci a úhelným kamenem je sám Ježíš Kristus.
Život církve: plný dobrých skutků, lásky, světla a moudrosti.
Nepřítel církve: mocnosti, síly, nadzemští duchové zla.
Výzbroj církve: plná zbroj Boží - pravda, spravedlnost, pokoj, víra, spasení a slovo Boží.
11. a) vyjadřuje Pavlovo poděkování za dar, který mu Filipští poslali jako pomoc v jeho těžkostech.
b) z velké části odhaluje Pavlovy pocity, hodnoty a usilování.
d) byl poslán věřícím, kteří Pavla osobně znali a milovali.

Část 3

**CÍRKEV
– JEJÍ PROBLÉMY
A NADĚJE**

